

Avrasya Bölgesi

Aylık Bülteni

Mayıs 2017

AVRASYA SON DÖNEM GELİŞMELERİ-YÖNETİCİ ÖZETİ

Azerbaycan'da 2017 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, ürün ve hizmet fiyatları %13,5 oranında arttı.

Türkiye-Gürcistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi toplantısının ikincisinin ardından Türkiye ile Gürcistan arasında anlaşmalar imzalandı. Gürcistan Başbakanlık Binası'ndan düzenlenen imza töreninde, ilk olarak T.C. Başbakanı Binali Yıldırım ile Gürcistan Başbakanı Giorgi Kvirikaşvili, Tiflis Bildirisi'ne imza attı.

Ülkemizi ziyaret eden Kırgızistan Cumhuriyeti Ekonomi Bakan Yardımcısı Almaz Sazbakov ve beraberindeki heyet, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) aracılığıyla iş dünyası ile temaslarda bulunarak, DEİK yetkilileri ile birlikte 8 Mayıs 2017 tarihinde Gebze Organize Sanayi Bölgesi'ni (GOSB) ziyaret etti.

T.C. Başbakanı Binali Yıldırım'ın 5-6 Mayıs 2017 tarihlerinde Moldova'ya gerçekleştirdiği resmi ziyaret kapsamında 6 Mayıs 2017 tarihinde başkent Kişinev'de Moldova ve Türk işadamlarının bir araya geldiği bir İş Forumu düzenlendi.

Moldova Cumhurbaşkanı İgor Dodon, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (KEİ) 25. Kuruluş Yıldönümü Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne katılmak üzere 21-23 Mayıs 2017 tarihlerinde İstanbul'a bir iş ziyareti gerçekleştirdi.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev Çin ziyareti sırasında T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile biraraya gelerek, 18 Kasım 2016 tarihinde Semerkant görüşmesinde varılan anlaşmaların hayata geçirilmesi ile ilgili konuları değerlendirdi.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu 4. Dönem Toplantısına katılmak üzere Taşkent'e gelen T.C. Başbakan Yardımcısı Yıldırım Tuğrul Türkeşi 25 Mayıs 2017 tarihinde kabul etti. Söz konusu Özbekistan ziyareti çerçevesinde Başbakan Yardımcısı Yıldırım Tuğrul Türkeş, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ve Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın katılımlarıyla DEİK organizasyonunda Türkiye-Özbekistan İş Forumu ve ikili görüşmeler düzenlendi.

Türkiye-Rusya Kara Ulaştırması Karma Komisyon(KUKK) Toplantısı 8 Mayıs 2017 tarihinde Ankara'da gerçekleşti.

Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Maksat Babayev Türkmenistan-Afganistan-Pakistan-Hindistan (TAPI) Doğalgaz Boru Hattı'nın Türkmenistan etabının (214 kilometre) inşaatının gerçekleştirildiğini bildirdi.

Ukrayna Bakanlar Kurulu, 17 Mayıs günü yapılan toplantı sırasında Türkiye ile Ukrayna arasında imzalanan iki ülke arasında pasaportsuz, yeni kimlik kartları ile karşılıklı seyahat imkanı sağlayacak anlaşmayı onayladı.

AFGANİSTAN

Afganistan ve Tacikistan arasında iyi niyet anlaşmaları imzalandı (26.05.2017)

26 Mayıs 2017 tarihinde Afganistan ve Tacikistan arasında 6 İyi Niyet Anlaşması (MoU) imzalandı. Anlaşmaların içeriğinde iki komşu ülke arasında ticaret, transit geçiş, petrol çıkarma ve enerji sektörü alanlarında işbirliğine devam edilmesi ön planda tutuldu.

Kaynak:

<http://ariananews.af/afghan-tajik-officials-sign-sixth-mou-of-economic-trade-cooperation/>

AZERBAJYCAN

WorldFood Azerbaijan 2017 Fuarı (17.05.2017)

Azerbaycan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı, BM'nin Gıda ve Tarım Örgütü, Azerbaycan'da İhracatın ve Yatırımların Teşviki Fonu (AZPROMO), Azerbaycan İşadamları Teşkilatları Milli Konfederasyonu (ASK) desteği ve "Iteca Caspian" ve "CEO" (Caspian Event Organisers) şirketlerinin organizatörlüğünde 17 Mayıs 2017 tarihinde Baku Expo Center'de "WorldFood Azerbaijan 2017 - 23. Azerbaycan Uluslararası Gıda Sanayisi Fuarı", "CaspianAgro 2017 - 11. Azerbaycan Uluslararası Tarım Fuarı" ve "Ipack Caspian 2017 - Hazar Uluslararası Ambalaj, Etiket ve Baskı Fuarı"nın açılışı gerçekleştirildi.

28 ülkeden 331 şirketin (%70 yabancı ve %30 yerel şirketler) katılım sağladığı sözkonusu fuar 19 Mayıs 2017 tarihine kadar devam etti.

Belarus, Çin, Gürcistan, Macaristan, Hollanda ve Sri Lanka gibi ülkelerin milli katılım düzeyinde katılım sağladığı "WorldFood Azerbaijan 2017 Fuarı" Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından da ziyaret edildi.

Kaynak: APA Haber Ajansı

Azerbaycan'da GSYİH %1,2 azaldı (18.05.2017)

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde Azerbaycan GSYİH'sı 20 milyar Manat veya geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %1,2 oranında azaldı. Bu dönemde, petrol hasılatı ve imalatı sektöründe üretimin azalması GSYİH'nın da azalmasına sebep oldu. Ayrıca, GSYİH'nın petrol dışı sektördeki payı %1,9 oranında arttı.

GSYİH'nin %44,6'sı sanayi, %11'i ticaret ve ulaşım araçlarının tamiri, %8,2'si inşaat, %7,3'ü ulaşım ve depo teserüfatı, %3'ü tarım, orman ve balıkçılık, %2,9'u turizm, %1,7'si bilişim ve iletişim, %14'ü diğer sektörlerde üretildi. Üretim ve ithalata dair vergiler ise GSYİH'nin %7,3'ünü kapsadı.

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde kişi başına düşen GSYİH 2075 Manat oldu.

Kaynak: APA Haber Ajansı

Azerbaycan sanayisinde üretim %6 azaldı (18.05.2017)

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde Azerbaycan sanayi sektöründe üretilen ürün ve hizmetlerin hacmi %6 azaldı. Bu dönemde, sanayinin petrol dışı sektöründe üretim geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %2,8 arttı, petrol sektöründe ise %7,5 azaldı. Sanayide petrol dışı sektörün payı %79,3 oldu.

Kaynak: APA Haber Ajansı

Azerbaycan'da enflasyon %13,5 olarak gerçekleşti (18.05.2017)

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, ürün ve hizmet fiyatları %13,5 oranında arttı. Bu dönemde, gıda ürünlerinde %17,8, gıda dışı ürünlerde %12,5, hizmet sektöründe ise %8,7 oranında fiyat artışları kaydedildi.

Kaynak: APA Haber Ajansı

BELARUS

Avrasya Kalkınma Bankası 2017 yılı Belarus ekonomisi büyüme tahminini güncelledi (24.05.2017)

Avrasya Kalkınma Bankası, Belarus'un GSYİH'nin büyüme tahminini %-0.5 olarak belirlemişti. Ancak, 2017 yılının ilk çeyreğinde ekonomide beklenmeyen rakamların gelişi %-0.5 olan tahminin güncellenerek %1.3 olarak belirlenmesine yol açtı. Rusya ile Belarus arasında yeni imzalanan petrol ve doğalgaz fiyatlarının etkisi bu değişimde pay sahibidir.

Kaynak:

<http://eng.belta.by/economics/view/edb-improves-belarus-2017-economic-growth-forecast-101621-2017/>

IMF Uzmanları 5-12 Haziran 2017 tarihleri arasında Belarus'ta çalışmalarında bulunacaklar (19.05.2017)

IMF uzmanlarının, Belarus ekonomisinin durumunu görüşmek üzere 5-12 Haziran 2017 tarihleri arasında Belarus devlet kurumlarının temsilcileriyle görüşmeleri bekleniyor. Heyet Ekim ayında yıllık kapsamda ülkeyi ziyaret etmesi planlanan uzmanların yapacağı çalışmalara da temel hazırlayacak.

Kaynak:

<http://eng.belta.by/economics/view/imf-experts-to-work-in-belarus-on-5-12-june-101439-2017/>

GÜRCİSTAN

Gürcistan'da 2016 Yılı Yabancı Sermaye Yatırımları (01.05.2017)

Gürcistan'da 2016 yılında ülkeye toplam 1.6 milyar ABD Doları tutarında yabancı sermaye girişi sağlanmış olup Azerbaycan %35 'lik pay (578 milyon ABD Doları) ile ilk sırada yer aldı. Azerbaycan'ı %17'lik pay ile (121 milyon ABD Doları) Türkiye takip ederken Hollanda 3. sırada yer aldı. Gürcistan'a giren yabancı sermaye miktarı 2015 yılına göre 81 milyon ABD Doları artış gösterirken 2014 yılına göre 113 milyon ABD Doları azalmıştır. Ülkeye giren yabancı sermayenin %32'lik kısmı reinvestment (kar eden firmaların karını tekrar yatırıma aktarmaları) olurken en fazla yatırım yapılan sektör %61'lik pay ile (645 milyon ABD Doları) ulaştırma ve telekomünikasyon sektörleri oldu. Enerji sektörü %39 ile (203 milyon ABD Doları) ikinci sırada, inşaat ve altyapı sektörü 163 milyon ABD Doları ile üçüncü sırada, finans sektörü 136 milyon ABD Doları ile dördüncü sırada, sanayi ve üretim sektörü 120 milyon ABD Doları ile beşinci sırada yer aldı. Bilindiği üzere, Azerbaycan 2015 yılında da Gürcistan'a en fazla yatırım yapan ülke ünvanına sahipti.

Kaynak: *Caucasus Business Week*

Expo Batumi Travel 2017 Sheraton Batumi Otel'inde düzenlendi (19.05.2017)

Batum Sheraton Otelinde 12-14 Mayıs 2017 tarihleri arasında Turizm ve Otel Ekipmanları Fuarı (Expo Batumi Travel 2017) gerçekleştirildi.

Türk fuarcılık şirketi Geonet Expo Ltd tarafından bu yıl 10.'su gerçekleştirilen fuarın resmi açılışı 12 Mayıs 2017 tarihinde yapıldı. Fuarın açılışına Acara Özerk Cumhuriyeti Yüksek Şura Başkanı Davit Gabaidze, T.C. Batum Başkonsolosu Yasin

Temizkan, İran İslam Cumhuriyeti Batum Başkonsolosu Hossein Mashadi, Azerbaycan Cumhuriyeti Batum Başkonsolosu Reşad İsmailov, Acara Özerk Cumhuriyeti Turizm İdaresi Başkanı Sul Khan Glonti, T.C. Bakü Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşaviri Dr. İrfan Çiftçi, T.C. Batum Başkonsolosluğu Ticaret Ataşesi Mikail Develioğlu, Gümrük Ataşesi Özey Kutlu, Gürcistan Acara Özerk Cumhuriyeti Hükümet yetkilileri, Geonet Expo Ltd. sahibi ve fuar organizatörü Osman Çalışkan, Türk ve Gürcü işadamları, medya mensupları ile diğer ilgililer katılım gerçekleştirdi. Üç gün boyunca fuarı yaklaşık 3 bin kişi ziyaret etti.

Kaynak: Batum Ticaret Ataşeliği

T.C. Başbakanı Binali Yıldırım Türkiye-Gürcistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantısına Katıldı (23.05.2017)

2nci Türkiye-Gürcistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantı'sının ardından Türkiye ile Gürcistan arasında anlaşmalar imzalandı. Gürcistan Başbakanlık Binası'ndan düzenlenen imza töreninde, ilk olarak T.C. Başbakanı Binali Yıldırım ile Gürcistan Başbakanı Giorgi Kvirikaşvili, Tiflis Bildirisi'ne imza attı.

Türkiye-Gürcistan 2017-2021 yılları için Kültürel İşbirliği Programı'nı T.C. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile Gürcistan Kültür ve Anıtları Koruma Bakanı Mikheil Giorgadze, iki ülke adalet bakanlıkları arasındaki işbirliğine dair ortak açıklama ise T.C. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ile Gürcistan Adalet Bakanı Thea Tsulukiani tarafından imzalandı.

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ile Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanı Giorgi Gakharia Türkiye ve Gürcistan arasında Karma Ekonomi ve Ticaret Komisyonu kurulmasına ilişkin bildiriye, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan ile Gürcistan Adalet Bakanı Thea Tsulukiani ise Siber Savunma Mutabakat Muhtırası'nı imzaladı.

Kaynak: Tiflis Ticaret Müşavirliği

KAZAKİSTAN

Kazakistan'ın 2017 Yılı Petrol ve Doğalgaz Üretim Tahminleri Açıklandı (18.05.2017)

Kazakistan Enerji Bakanı Kanat Bozumbayev tarafından yapılan bir açıklamada, Kazakistan'ın en önemli 3 petrol ve doğal gaz üretim sahalarından:

1. Kaşagan sahasında 5 milyon ton petrol, 3.1 milyar metreküp doğalgaz,

2. Karachaganak sahasında 11.8 milyon ton petrol, 18 milyar metreküp doğal gaz,
3. Tengiz sahasında ise 27.5 milyon ton petrol ve 4.5 milyar metreküp doğal gaz üretilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

2017 yılı ilk 4 aylık verilerine göre, 2016 yılının aynı dönemine kıyasla petrol ve doğal gaz üretiminde artış yaşandığı gözlemlendi.

Kaynak:

http://www.kazinform.kz/en/energy-minister-announces-forecast-of-oil-production-at-large-fields_a3027263

KIRGIZISTAN

Kırgızistan'dan Gebze Organize Sanayi Bölgesi (GOSB)'ne ziyaret (16.05.2017)

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) aracılığıyla ülkemize bir dizi ziyarette bulunan Kırgızistan Cumhuriyeti Ekonomi Bakan Yardımcısı Almaz Sazbakov ve beraberindeki heyet, DEİK yetkilileri ile birlikte 8 Mayıs 2017 tarihinde GOSB'ü ziyaret etti.

GOSB Bölge Müdürü Z. Nil Sönmez ve Bölge Müdür Yardımcısı Hülya Kaynak tarafından karşılanan heyete, Bölge Müdürlüğü'nün faaliyetleri ve katılımcılara sunulan hizmetler hakkında bilgi aktarıldı.

GOSB Yurtdışı yatırımları hakkında da detaylı bilginin verildiği toplantı sonunda, Sönmez tarafından Bakan Yardımcısı Almaz Sazbakov'a, ziyaret anısına GOSB anı tabağı takdim edildi. Ziyaret, bölge turunun ardından sonlandırıldı.

Kaynak: *Kabar Haber Ajansı*

Kırgızistan ve Çin "Tek Kuşak, Tek Yol" Forumu'nda iki belge imzaladı (16.05.2017)

Kırgızistan Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) Ticaret Bakanlığı arasındaki küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesini teşvik etmek için işbirliği programı imzalandı. İşbirliği programı Kırgızistan Ekonomi Bakanı Arzıbek Kocoşev ile Çin Ticaret Bakanı Zhong Shan arasında imzalandı.

İki ülkenin Bakanlarının imzaladığı başka bir belge, Kırgızistan Ekonomi Bakanlığı ile ÇHC Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu arasında Sanayi Potansiyelini ve Yatırım İşbirliğini Güçlendirme Mutabakat Zaptı'dır. Bu belgeye Bakan Kocoşev ile ÇHC Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu Başkanı He Lifeng imza attı.

2016 yıl sonucuna göre, Çin, genel ciroda birinci sırada yer aldı. 2015'te iki ülkenin dış ticaret hacmi 1,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşti.

Forumun gerçekleştirildiği Çin'de birkaç ülkenin devlet ve hükümet başkanları, büyük uluslararası örgütlerin başkanları, özellikle 28 ülkenin yetkilileri bir araya geldi. Foruma 1000'den fazla kişi katıldı.

Kaynak: *Kabar Haber Ajansı*

MOĞOLİSTAN

Barilga Expo 2017 Fuarı'nda 1000'in üzerinde inşaat malzemesi tanıtıldı (08.05.2017)

Yapı sektörünün ileri teknolojilerini tanıtmak ve üreticileri teşvik etmek amacıyla sektörde öncü 80'in üzerinde firmanın katılımlarıyla, 5 - 7 Mayıs 2017 tarihleri arasında Misheel Expo'da "Barilga Expo 2017" uluslararası inşaat fuarı gerçekleştirildi.

Kaynak: <http://montsame.mn/en/s/tax-revenue-rises-by-228-percent-100851>

Vergi gelirleri %22.8 arttı (17.05.2017)

2017 yılının ilk 4 ayında genel devlet bütçesinin toplam dengelenmiş hasılat ve hibe miktarı 2094 milyar Manat, toplam harcama ve net borçlanma 2379 Manat olarak gerçekleşti. Dengelenmiş bakiye 285 milyar Manat açık verdi. Vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre %22.8 artarak 1799 milyar Manata ulaştı.

Kaynak: <http://montsame.mn/en/s/tax-revenue-rises-by-228-percent-100851>

MOLDOVA

Moldova'da T.C. Başbakanı Binali Yıldırım'ın Katılımlarıyla Türkiye-Moldova İş Forumu Düzenlendi (06.05.2017)

T.C. Başbakanı Binali Yıldırım'ın 5-6 Mayıs 2017 tarihlerinde Moldova'ya gerçekleştirdiği resmi ziyaret kapsamında 6 Mayıs 2017 tarihinde, başkent Kişinev'de Moldovalı ve Türk işadamlarının biraraya geldiği bir İş Forumu düzenlendi. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, Moldova Ticaret ve Sanayi Odası ve Moldova Yatırım ve İhracatı Geliştirme Kurumu'nun organizasyonu ile gerçekleştirilen söz konusu foruma 150'nin üstünde Moldova ve 50'nin üstünde Türk firma temsilcisi katıldı.

T.C. Başbakanı Binali Yıldırım, forum açılışında yaptığı konuşmada; işadamlarımızın önünü açacak tedbirlerin alındığını, iş yapacak imkânların hazırlandığını, son iki

yılda iki ülke arasındaki ticaret hacminde azalma olduğunu, ne var ki bu durumun bölgesel ve küresel krizden kaynaklı bir durum olduğunu, bu geçici halin bu yılın başından itibaren ortadan kalktığını ifade etti.

T.C. Başbakanı Binali Yıldırım, Moldova'da işadamlarımızın bugüne kadar yapmış olduğu yatırımları görmenin gurur verici olduğunu, bugün Türk işadamlarımız tarafından yapılan 300 milyon ABD Doları seviyesindeki yatırımın yeterli olmadığını, daha fazlasını yapacak potansiyel imkânların olduğunu düşündüğünü dile getirdi.

Diğer taraftan, Moldova Başbakanı Pavel Filip, Türkiye'nin Moldova'nın ilk on ticari ortak arasında yer aldığını söyleyerek Moldova-Türk ticari ve ekonomik ilişkilerini çok iyi olarak değerlendirdi.

Moldova'da yönetimin Türk yatırımcılara karşı açık olduğunu ifade eden Başbakan Filip, Türk yatırımcılarını altyapı, telekomünikasyon, ulaştırma ve enerji gibi stratejik alanlarda yatırım yapmaya davet etti.

Kaynak: *Kişinev Ticaret Müşavirliği*

Moldova'nın Ocak-Mart 2017 Dönemi Dış Ticaret Verileri (12.05.2017)

Moldova Ulusal İstatistik Kurumu, Moldova'nın ihracatının 2017 yılının Ocak-Mart döneminde %26,8 oranında artarak 528 milyon ABD Doları, ithalatının ise %19,7 oranında artarak yaklaşık 1 milyar ABD Doları olarak gerçekleştiğini bildirdi. Bunun sonucunda, ülkenin dış ticaret hacmi 1 milyar 559 milyon ABD Doları, dış ticaret açığı 502 milyon ABD Doları, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 51,2 olarak gerçekleşti.

Aynı dönemde, Moldova'nın Türkiye'ye yönelik ihracatı 2016 yılının aynı dönemine kıyasla %120 oranında artışla 25 milyon ABD Doları seviyesine, Moldova'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %14,2 oranında artışla 69 milyon ABD Doları seviyesine yükseldi. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi söz konusu dönemde 94 milyon ABD Doları olarak hesaplandı.

Kaynak: www.statistica.md

Moldova'nın Transdnyester Bölgesine Ukrayna'dan yapılacak gıda ürünleri sevkiyatı kısıtlandı (20.05.2017)

Ukrayna hükümeti, 20 Mayıs 2017 tarihinden itibaren, Ukrayna'dan Moldova'ya ihraç edilecek gıda ürünlerinin Moldova'nın Transdnyester Bölgesi ile olan sınır kapısından yapılmasına ön koşul getirdi. Konu, sözde Moldova Transdnyester Cumhuriyeti (MTC) Güvenlik Konseyi'nde görüşüldü.

Sözde MCT Tarım Bakanı Efim Koval, Ukrayna Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Servisi'nden, konusu transit yasağı olan bir mektubun alındığını, bahse konu mektupta Transdniestra Bölgesine yönelik gıda ürünlerinin transit geçişinin Ukrayna üzerinden ancak Moldova Cumhuriyeti Ulusal Gıda Güvenliği Ajansı'nın (ANSA) izniyle mümkün olabileceğini söyledi. Bahse konu yasağın düzenleyicisi Ukrayna Güvenlik Servisi (SBU) Ekonomi Alanında Karşı İstihbarat Genel Müdürlüğü olup, kararla milli güvenliğe yönelik tehditlerin sınırlandırılması amaçlanmaktadır.

Kaynak: www.agora.md

Moldova Cumhurbaşkanı İgor Dodon Türkiye'ye bir iş ziyareti gerçekleştirdi (23.05.2017)

Moldova Cumhurbaşkanı İgor Dodon, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (KEİ) 25. Kuruluş Yıldönümü Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne katılmak üzere 21-23 Mayıs 2017 tarihlerinde İstanbul'a bir iş ziyareti gerçekleştirdi.

Diğer taraftan, 21 Mayıs 2017 tarihinde İstanbul'da düzenlenen KEİ Dışişleri Bakanları Özel Toplantısı'na Moldova Başbakan Yardımcısı, Dışişleri ve Avrupa Entegrasyonu Bakanı Andrei Galbur da katılım sağladı.

Kaynak: www.mfa.gov.md

Moldova Tarım ve Gıda Sanayi Bakan Yardımcısı Iurie Uşurelu T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik ile görüştü (23.05.2017)

Moldova Tarım ve Gıda Sanayi Bakan Yardımcısı Iurie Uşurelu, 17 Mayıs 2017 tarihinde gerçekleştirilen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Tarım Bakanları Toplantısı kapsamında T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik ile ikili görüşme gerçekleştirdi. Söz konusu görüşmede her iki ülkedeki gelişmeler ve tarım sektörleri tanıtılmış olup, Türkiye ile Moldova arasında işbirliği konusu olabilecek alanlar ele alındı.

Türk tarafı, ilki 2013 yılında Ankara'da gerçekleştirilen Moldova-Türkiye Tarım İzleme Komitesinin 2. Dönem Toplantısının mümkün olduğu kadar kısa zamanda yapılmasının önemini vurguladı. Ayrıca, Türk tarafı, Kişinev'de yapılacak bu toplantı ile eşzamanlı olarak, tarım ve gıda sanayi alanlarında faaliyet gösteren Moldovalı ve Türk işadamlarını bir araya getirecek Tarım Sektörü İş Forumunun (Agro-Forum) düzenlenmesini teklif etti.

Kaynak: <http://maia.gov.md>

Moldova'da yabancıların oturma ve çalışma izni alması kolaylaştırılacak (25.05.2017)

Moldova Bakanlar Kurulu'nun onayladığı kanun tasarısına göre yabancıların Moldova'da çalışma ve oturma izni almaları kolaylaştırılacak. Yeni mevzuat, yabancı vatandaşların istihdamını kolaylaştırarak Moldova'nın yatırımcıların gözündeki çekiciliğini arttırmayı ve girişimcilik ortamını iyileştirmeyi amaçlıyor.

Bu kapsamda, yabancıların çalışma ve oturma izinleri almalarına yönelik prosedürler ve süreler gözden geçirilerek optimize edildi. Bununla birlikte, bahse konu izinlerin alınması için istenilen evrak listesi sadeleştirildi. Diğer taraftan, Moldova İçişleri Bakanlığı Göç ve Sığınma Bürosu bünyesindeki Tek Gişe'nin kurumsal yeterliliği arttırılacak.

Kanun tasarısı, yabancı yatırımcılara geçici oturma izni, yönetici, yüksek nitelikli işçi ve yurtdışından görevlendirilen personel olarak istihdam edilen kişilere iş amaçlı geçici oturma izni için müracaat ve bu izinlerin yenilenmesini düzenlemektedir.

Bununla birlikte, ulusal öneme sahip projelerde, yerel işgücünün istihdamını teşvik amacıyla, faaliyete başladıktan ilk beş yıl sonra tüm personel sayısının % 50'sinden az olmamak üzere yabancı personel sayısının kademeli olarak mahalli personel lehine azaltılması öngörülmektedir.

Mevzuat değişikliği, Moldova-AB Ortaklık Anlaşması uyarınca yapılması gereken mevzuat uyum çalışmalarını öngören, Hükümet'in 2016-2018 Dönemi Eylem Planı kapsamında yapıldı.

Kaynak: www.gov.md

ÖZBEKİSTAN

EBRD: 2017 yılında Özbekistan'ın GSYİH büyümesi % 6,2 oranında olacak (11.05.2017)

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından hazırlanan "EBRD'nin faaliyeti olan ülkelerde Bölgesel Ekonomik Beklentiler" adlı Mayıs ayı raporunda, 2017 yılında Özbekistan'ın GSYİH'nin %6.2 oranında artacağına ilişkin daha önce belirttiği tahminlerini değiştirmede. Ayrıca, Banka uzmanları Özbekistan ekonomisinin 2016 yılında %7,8 oranında büyüdüğünü ve 2018 yılında ise %6,5 oranında büyüyeceğini tahmin ediyor. Banka uzmanlarına göre, enerji ihracatındaki yüksek fiyatlar, Rus ekonomisindeki kalkınma ve havaleler miktarının artması Özbekistan ekonomisinin büyümesine destek sağlayacaktır.

Kaynak: Uzdaily.uz

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev ve T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Çin'de bir araya geldi (15.05.2017)

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev Çin ziyareti sırasında T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile de biraraya gelerek, 18 Kasım 2016 tarihinde Semerkant görüşmesinde varılan anlaşmaların hayata geçirilmesi ile ilgili konuları değerlendirdi. Mirziyoyev, bu görüşmenin, Özbekistan ve Türkiye arasındaki işbirliğinin daha da geliştirilmesi ile ilgili olarak fikir alışverişinde bulunulması açısından iyi bir fırsat olduğunu belirtirken, her iki ülkenin, ekonomik, ticari, yatırım, turizm ve diğer sektörlerde ilişkilerin geliştirilmesi için daha kullanılmayan büyük potansiyele sahip olduğunu vurguladı. T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da Özbekistan ile ilişkilerin, iki ülke halklarının çıkarlarına hizmet edecek yüksek düzeylere çıkarılmasından yana olduklarını kaydetti.

Kaynak: Cahon Haber Ajansı

Özbekistan Cumhurbaşkanı, T.C. Başbakan Yardımcısı başkanlığındaki heyeti kabul etti (29.05.2017)

Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, 25 Mayıs günü, Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu 4. Dönem Toplantısına katılmak üzere Taşkent'e gelen T.C. Başbakan Yardımcısı Yıldırım Tuğrul Türkeş'i kabul etti.

Devlet Başkanı, konukları saygıyla selamlarken, siyasi, ekonomik, ticari, yatırım, kültürel ve insani alanlarda ikili işbirliği ve diyalogun giderek etkinleşmesinden duyduğu memnuniyeti kaydetti. T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 17-18 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirdiği Semerkant ziyareti ile bu yılın 14 Mayıs günü Pekin'de düzenlenen "Tek Kuşak ve Tek Yol" Uluslararası Forumu kapsamında yapılan en yüksek düzeydeki verimli görüşmelerin, iki ülke arasındaki geniş çaplı ve karşılıklı çıkarlara dayalı işbirliğinin daha da gelişmesine ivme kazandırdığı ve yeni imkânlarla vesile olduğu vurgulandı.

Görüşmede, Özbekistan'da tekstil, deri, kimya ve eczacılık alanları, inşaat malzemeleri sanayi, tarım ürünlerini tekrar işleme ve diğer alanlarda, örneğin, Urgut Serbest Ekonomi Bölgesi kapsamında yüksek teknolojiye dayalı çağdaş işletmelerin kurulmasına yönelik ortak projelerin hayata geçirilmesi için önde gelen Türk şirketleri ile somut işbirliğinin geliştirilmesi konularına ayrı bir önem atfedildi.

Turizm alanında, özellikle turistik mekan ve tesislerin altyapısının geliştirilmesi, ortak turistik ürünlerin teklif edilmesi, sektörde deneyimli kadroların hazırlanması konusunda büyük bir potansiyelin bulunduğu vurgulandı.

Taşkent'te Özbek ve Türk şirketleri hem de işletmelerinin katılımıyla düzenlenen Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu 4. Dönem Toplantısı ile Yatırım Forumu'nun sonuçları, karşılıklı ortaklığın istikbal vaat eden yönleri ve yaklaşık 2 milyar dolarlık işbirliği projelerinin belirlenmiş olması memnuniyetle dile getirildi.

T.C. Başbakan Yardımcısı Yıldırım Tuğrul Türkeş de Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev'e samimi kabul için teşekkür ederek T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yüksek saygı ve iyi dileklerini ilettiler. T.C. Başbakan Yardımcısı, Türk şirketlerinin Özbekistan'daki faaliyetlerine verilen destek ve sağlanan kolaylıklar için de Türk hükümeti adına teşekkürlerini ileterek, kapsamlı ikili işbirliğinin daha da geliştirilmesine hazır olduklarını vurguladı.

Kaynak: <http://uza.uz/en/>

RUSYA

Türkiye-Rusya Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı 8 Mayıs 2017 tarihinde Ankara'da gerçekleşti (09.05.2017)

Sürücü Vizeleri

Toplantının ilk gündemi olan sürücü vizeleri hususunda Türk tarafı da, Rus tarafı da sürücü vize alımında yaşanan sorunları ve zorlukları paylaştı. Konu esas olarak Dışişleri Bakanlığı görev alanına girse de, Heyet Başkanları sürücülere verilen vizelerin kolaylaşması, hızlanması, ucuzlaması yönünde taşımacıların taleplerini protokole derç etti. Bu husus dışında toplantıda hazır bulunan Türk ve Rus Dışişleri Bakanlığı Yetkilileri Mayıs ayı içerisinde Türk ve Rus Makamların vizeden sorumlu kuruluşlarının bir araya geleceği toplantı için Türk ve Rus Ulaştırma Bakanlıklarının önerilerini ve taşımacıların sorunlarını kayıt ettiler. Buna göre; Rus tarafı, vizenin kolaylaşması amacıyla davetiyelerin Gürcü taşımacılara uygulanan sistem doğrultusunda, Rus yetkili kurum aracılığıyla Türk taşımacılarına daha kolay ve daha hızlı davetiye verilmesini önerdi. Vizelerin pahalılaşmasına neden olan araçların aradan çıkacağını belirtti. Türk Tarafı ise temel olarak vizenin kalkması talebini yineledi. Vize kolaylaşması için ise davetiye olmadan Ulaştırma Bakanlıklarının birbirlerine göndereceği sürücü listeleri çerçevesinde vize verilmesi talep etti. Rus Tarafı davetiye olmadan vize verilmesinin Rusya'da mümkün olmadığını, bunun için Hükümetler arası anlaşma olması gerektiğini ilettiler. Konu Mayıs ayı içerisinde gerçekleşecek Dışişleri Bakanlıklarının toplantısında müzakere edilecek.

Geçiş Belgesi Müzakereleri

Rus Tarafı yeni geçiş belgesi kotası veya artışına şu aşamada cevap verilemeyeceğini 2012 kotasının baz alınabileceğini ve geçen süre göz önüne alınarak kotadan kalan rakamın teati edileceğini belirtti. Türk tarafı transit geçiş belgelerinin kotasının düşürülmemesi için yoğun çaba sarf etti. Yoğun süren müzakereler sonucunda Rus Tarafı 6000 adet transit geçiş belgesini vermeyi kabul etti. 2017 yılı için ise Rus Tarafı, uzun süren müzakereler sonunda Türk Tarafına 5.300 adet normal, 670 adet frigorifik ikili geçiş belgesi vermeyi kabul etti. 2018 yılı geçiş belgesi kotasını belirlemek için Taraflar 2017 yılı sonunda tekrar biraraya gelecekler. Geçiş Belgeleri en yakın zamanda Resmi Kurumlar arasında teati edilecek. Öte yandan, Rus Tarafında süren resmi tatiller nedeniyle Türk taşımacıların geçiş belgeleriyle Rus topraklarına giriş izninin 22 Mayıs 2017 tarihinde verilmesi bekleniyor. Daha önce Türk taşımacıların büyük sorunlar

yaşadığı geçiş belgeleri geçerlilik süresi ile ilgili bir sonraki yılın 31 Ocak tarihine kadar geçerli olduğu hükmünün protokole eklenmesinde muvaffak olundu. Bu doğrultuda, 2017 yılı geçiş belgeleri 31 Ocak 2018 tarihine kadar geçerlidir. Bundan sonra gerçekleştirilecek olan belge teatilerinin Kasım ayı içerisinde tamamlanmasına karar verildi.

Türk Tarafı ayrıca uzun bir süredir Türk ihracat ürünleri taşıyan tüm araçların, tüm Rus sınır ve iç gümrüklerinde yüksek maliyet ve bekleme sürelerine maruz kalarak, mağdur olduğunu belirtti ve Rus tarafından açıklama talep etti. Rus Tarafı, bu durumun Rus gümrük servislerinin Türk ihracat ürünleri risk seviyesini yükseltmesi sebebi ile gerçekleşmiş olabileceğini belirtti. Bu konu ile ilgili olarak T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın talebi Rus Ulaştırma Bakanlığı tarafından ilgili Rus Gümrük İdaresine iletilecek..

Kaynak: <https://und.web.tr/>

Rusya Domates Fiyatlarına İlişkin Değerlendirmeler (12.05.2017)

Rusya Tarım Bakanlığının verdiği bilgilere göre, 2017 yılının başından itibaren seralarda yetiştirilmiş sebze miktarı 200 bin tona ulaşmış olup 2016 yılının aynı döneminde ise 111 bin ton sebze yetiştirildi. Yılbaşından sonra salatalık üretimi 164 bin ton, domates üretimi ise 32 bin ton olarak gerçekleştirildi. Geçen yılın aynı döneminde 89 bin ton salatalık ve 18 bin ton domates üretildi.

Rusya Tarım Bakanlığı, yeni teknolojilerin kullanımı, kaliteli tohum, etkili gübre ve yıl boyunca sebze üretimi teknolojileri ile modernize edilmiş seralar sayesinde üretimin arttığını ifade etti.

Türk domatesine uygulanan kısıtlamalardan sonra piyasada oluşan boşluğu yerel tarım üreticileri doldurmaya çalışıyor. Fakat hali hazırda seralarda yetiştirilen sebze miktarının yeterli olmaması nedeniyle fiyatlar artış eğiliminde. Perakendecilerdeki salatalık ve domates fiyatlarının hala yüksek olduğunu vurgulayan uzmanlara göre, Mayıs ayının sonunda Haziran başında fiyatlarda az da olsa düşüş bekleniyor.

Rusya Ulusal Meyve ve Sebze Birliği Baş Uzmanı Kirill Laşın, "2015 yılında Rusya'nın sebze ithalatında Türk sebzelerin payı %26 olarak değerlendirildi. Ayrıca domates ithalatında Türk domatesin payı % 51 idi. Diğer taraftan da Türk domatesleri çok ucuzdu. Nisan ayında ürettiğimiz domates fiyatı 143 Ruble iken Türk domates 32 Rubleydi. Türkiye'de domates üretimi çok gelişmiş. Bir yıl içerisinde bir kaç kez ürün elde edilmektedir. İklim nedeniyle Türk üreticilerin fazla ürün elde etmesi için fazla çaba harcamalarına gerek yok" ifadelerini kullandı.

Diğer taraftan alınan tedbirler sonrasında Rus pazarına, Türk domatesleri yerine Azerbaycan, Ermenistan, Fas ve Belarus domatesleri geldi. Fakat tüm bu ülkelerin üretim hacmi yetersiz ve Türkiye'ye kıyasla lojistikleri daha pahalı olduğu için perakende fiyatlarında yine de artışa neden olmaktadır.

Rusya'da seralarda yetiştirilen sebzelerin maliyetinin çok pahalı olduğunu vurgulayan Kirill Laşın, "Elektrik giderleri, sebze üretiminde maliyetlerimizin %40'ını oluşturmaktadır. Öbür taraftan hava şartları da önemli bir etkidir. Geçen yılın Mayıs ayında elektrik daha az kullandığı için salatalık ve domates fiyatları düşmeye başladı, bu yıl durum değişti." şeklinde değerlendirmelerde bulundu.

Kirill Laşın, domatesimizin üretildiği Krasnodar, Stavropol Bölgeleri ve Tatarisan Cumhuriyetinde istikrarlı olmayan hava koşulları nedeniyle fiyatlarda hızlı bir düşüş beklenmediğini vurguladı.

Kaynak: Rossiyskaya Gazeta

TACİKİSTAN

Tacikistan'ın dış ticaret hacmi 2017 yılı ilk dört ayında 1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşti (26.05.2017)

Tacikistan İstatistik Kurumundan yapılan açıklamaya göre 2017 yılının ilk dört aylık döneminde Tacikistan'ın dış ticaret hacmi elektrik dahil 1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşti. Anılan dönemde gerçekleştirilen mal ihracatı 2016 yılının aynı dönemine göre %12,4 oranında artarak 207 milyon ABD Doları; mal ithalatı ise geçen yılın aynı dönemine göre %18,8 oranında azalarak 747 milyon ABD Doları olarak gerçekleşti. Anılan dönemde Tacikistan'ın en büyük ticaret ortakları Rusya (285 milyon ABD Doları) ve Kazakistan (253 milyon ABD Doları) oldu.

Kaynak: Asia Plus

TÜRKMENİSTAN

Aşkabat Japonya ve Orta Asya ülkeleri Dışişleri Bakanları toplantısına ev sahipliği yaptı (01.05.2017)

Toplantıya Japonya Dışişleri Bakanı Fumio Kishida ve Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan ve Türkmenistan Dışişleri Bakanları katıldı. Afganistan'ın barış içinde gelişmesini teşvik ederek barış ve güvenliğin küresel ve bölgesel bağlamda sağlanmasına ilişkin konular üzerinde görüşmeler yapıldı.

Kaynak: <http://en.trend.az/casia/turkmenistan/2748822.html>

TAPI doğalgaz boru hattının Türkmenistan etabı tamamlandı (08.05.2017)

Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Maksat Babayev Türkmenistan-Afganistan-Pakistan-Hindistan (TAPI) doğal gaz boru hattının Türkmenistan etabının (214 kilometre) inşaatının gerçekleştirildiğini bildirdi.

Türkmenistan Cumhurbaşkanı Gurbanguly Berdimuhamedov, küresel enerji güvenliğinin modern mimarisinin oluşturulması, kapsayıcı sürdürülebilir kalkınma için koşulların oluşturulması bağlamında yeni ana boru hattının uluslararası önemini vurguladı.

Kaynak: <http://en.trend.az/casia/turkmenistan/2750796.html>

Türkmenistan'da firmaların personel istihdam oranları değiştirildi (08.05.2017)

Türkmenistan Devlet Başkanının 2 Mayıs 2015 tarihli ve 14230 numaralı kararı ile yayınlanan 'Yabancı Ülke Vatandaşlarının ve Vatandaşlığı Olmayan İnsanların Türkmenistan'da Çalışmalarını Düzenleyen Mevzuat'a göre; Türkmenistan vatandaşlarının istihdamını artırmak ve döviz çıkışını azaltmak amacıyla işletmelerin personel istihdamında önceliği yerel personele vermeleri ve çalıştırılacak yabancı personel sayısının %20'yi geçmemesi zorunluluğu getirilmiştir. Firmalar istihdam edecekleri her 1 yabancıya karşılık 4 yerel personel istihdam etmek zorundadırlar. Önceki düzenlemelerde oran %70 yerel %30 yabancı şeklindeydi.

Kaynak: *Aşkabat Ticaret Müşavirliği*

Türkmenistan'da Parlamento seçimleri yapıldı (21.05.2017)

21 Mayıs 2017 tarihinde Türkmenistan'da Parlamento seçimleri yapıldı. Devlet Başkanı Gurbanguly Berdimuhamedov'un da seçimlerde oy kullandığını açıklayan Merkezi Seçim Kurulu, kesin sonuçları önümüzdeki günlerde açıklayacak. Parlamento seçimleriyle eş zamanlı olarak yerel makam seçimleri de yapılmaktadır.

Kaynak: <http://en.trend.az/casia/turkmenistan/2757329.html>

Türkmenistan doğal gaz rezervlerinin 50 trilyon metreküp olduğunu açıkladı (28.05.2017)

Turkmengas ülke sorumlusu Myrat Archayev Türkmenistan'ın Avaza'daki uluslararası gaz kongresinde yaptığı bir açıklamada Türkmenistan'ın toplam doğal gaz rezervinin 50 trilyon metreküp olduğunu açıkladı.

Türkmenistan'ın kanıtlanmış doğal gaz rezervleri, ülkedeki mevcut gaz üretim seviyesinin dünya gaz üretiminin sadece yüzde 2'sini oluşturmasına rağmen, dünya gaz rezervlerinin yaklaşık yüzde 10'unu oluşturuyor.

Kaynak: <http://en.trend.az/business/energy/2759985.html>

UKRAYNA

Dünya Bankası'ndan Ukrayna'daki ihracat şirketlerine destek (04.05.2017)

Dünya Bankası İcra Direktörleri Kurulu, 2 Mayıs tarihinde Ukrayna'ya 150 milyon dolar tutarında kredi sağlanmasını onayladı. Dünya Bankası'nın sitesinde yapılan açıklamaya göre söz konusu yardım, küçük ve orta ölçekli ihracat şirketlerinin uzun vadeli finansman projeleri için kullanılacak. Ukrayna'nın büyük potansiyele sahip olduğunu ifade eden Dünya Bankası Ukrayna, Moldova Belarus Direktörü Satu Kahkonen, bununla birlikte Ukrayna'da ulusal ihracat için ciddi engellerin var olduğunu, küçük ve orta şirketlerin ise kredi almasının zor olduğunu belirtti. Satu Kahkonen, "Küçük ve orta ölçekli şirketler için uzun vadeli finansman, ülkenin ihracatını arttırmasına ve Ukrayna'daki ekonomik büyümeye yardımcı olacak" diye kaydetti. Dünya Bankası'nın ilgili projesi, Ukreximbank tarafından hayata geçirilecek. Ukreximbank, program katılımcıları olan diğer Ukrayna bankalarına alt kredi sağlayacak. Bu bankalar ise Ukrayna'daki küçük ve orta şirketlere finansman sağlayacak. Programa katılacak şirketler, finansal durumları ve ihracata yönelik gelişme kabiliyetlerine göre seçilecek. Uluslararası Para Fonu ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nun yanı sıra Dünya Bankası da Ukrayna için hayli önemli bir donör olarak biliniyor.

Kaynak: <http://tuid.org.ua/dunya-bankasindan-ukraynadaki-ihracat-sirketlerine-destek>

THY, Zaporoje uçuşlarına yeniden başladı (10.05.2017)

26 Mart 2017 tarihinde pist bakım ve onarım çalışmaları nedeniyle kapatılan Zaporoje Havaalanı, çalışmalar tamamlandıktan sonra yeniden açıldı.

Kaynak:

<http://tuid.org.ua/thy-zaporoje-ucuslarina-yeniden-basladi>

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci: Ukrayna ile serbest ticaret anlaşmasını önemsiyoruz (12.05.2017)

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ekonomi Bakanları 4. Toplantısı" kapsamında Ukrayna Başbakan Birinci Yardımcısı Stepan Kubiv ile birlikte basın toplantısı düzenledi. T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci toplantıda yaptığı konuşmada "Bugünkü toplantıda 2012 yılında ülkemizin öncülüğünde çalışmaları başlatılan Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin ticaretin kolaylaştırılması strateji belgesi üye ülkeler tarafından kabul edildi. Coğrafi açıdan stratejik önemi olan Karadeniz Ekonomik İşbirliği aynı zamanda önemli bir ticari potansiyeli de içinde barındırıyor. Bu ticari potansiyelin hayata geçirilebilmesi için gümrük prosedürleri, ücretler, tarife formaliteleri gibi konuların ticarete engel olmaktan çıkarılmasıyla ilgili de önemli bir başlığın altını çizmiş olduk. Toplam gümrük vergilerinin toplamının ortalamasını alırsak ticaretin önünde yüzde 9 civarında engel var. Ama ticaretin önündeki tarife dışı engellerin getirmiş olduğu yük yüzde 14'ün üzerinde. Gümrük vergilerini sıfırlasak bile ticaretin önündeki tarife dışı engeller önemli bir engel oluşturmaya devam ediyor. Bununla ilgili de Karadeniz Ekonomik İşbirliği üyesi ülkelerin yapacakları çok şey olduğuna inanıyoruz" dedi.

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Değerli dostum Kubiv'in bahsettiği serbest ticaret anlaşmasını da son derece önemsiyoruz. Türkiye ile Ukrayna'nın ticari ve ekonomik anlamda çok büyük potansiyellere sahip olduğunu düşünüyoruz. Birbirini tamamlayıcı olan iki ülke olarak görüyorum. Ukrayna'da olmayan bir çok özelliğin Türkiye'de, Türkiye'de olmayan birçok özelliğin Ukrayna'da olduğunu ve birbirini tamamlayan bir çok özellikleri olduğunu, iki ülkenin bir araya geldiğinde ortaya çıkan değerlerin ikiden çok daha büyük olduğunu düşünüyorum" dedi.

Kaynak:

<http://tuid.org.ua/bakan-zeybekci-ukrayna-ile-serbest-ticaret-anlasmasini-onemsiyoruz>

Ukrayna hükümetinden Türkiye'ye pasaportsuz seyahate onay (18.05.2017)

Ukrayna Bakanlar Kurulu, 17 Mayıs günü yapılan toplantı sırasında Türkiye ile Ukrayna arasında imzalanan iki ülke arasında pasaportsuz, yeni kimlik kartları ile karşılıklı seyahat imkanı sağlayacak anlaşmayı onayladı. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında "Vatandaşların Karşılıklı Seyahatlerine İlişkin Usullere Dair Anlaşma", 14 Mart 2017 tarihinde Ankara'da Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk İşleri Genel Müdürü Büyükelçi Mehmet Samsar ile Ukrayna'nın Ankara Büyükelçisi Andriy Sıbiga tarafından imzalanmıştı. Anlaşmaya göre yeni kimlik kartları kullanan Ukrayna ve Türkiye vatandaşları, iki ülke topraklarına giriş, çıkış, transit geçiş yapabilecekler ve bu ülkelerde 180 gün için 90 güne kadar vizesiz kalabilecekler. Ukrayna Hükümeti resmi internet sitesinde yapılan açıklamada söz konusu anlaşmanın ülkeler arasındaki ikili ilişkilerin geliştirilmesine ve sosyal, ekonomik, kültür, insani alanlardaki ilişkilerin yoğunlaştırılmasına yardımcı olacağı ifade edildi.

Kaynak:

<http://tuid.org.ua/ukrayna-hukümetinden-turkiyeye-pasaportsuz-seyahate-onay>

Ukrayna Ulaştırma Bakanı Omelyan, Türk işadamlarıyla buluştu (19.05.2017)

Ukrayna Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Volodomir Omelyan, Ukrayna'daki Türk iş dünyasının temsilcilerini bakanlıkta kabul etti. Görüşmede iki ülke arasında hızla gelişen ekonomik ilişkilerde önemli bir rol oynayan bakanlığın faaliyet ve yetki alanlarındaki Türk firmalarının yatırım imkanları, mevcut sorunlar ve çözüm önerileri değerlendirildi.

Türk havayolu şirketleri, Ukrayna'nın 6 ayrı şehrine uçarak, Türk girişimcilere rekabet avantajı getirirken, yüzlerce kilometre otoyol, ülkeyi dünyaya bağlayan Kiev Borispol Havalimanı, ulaştırma köprüleri Türk inşaat firmaları tarafından inşa edildi. Yeni uçuş hatlarından, liman işletmeciliğine, lojistikten, yol inşaatlarına, kamu özel sektör işbirliği projelerinden, özelleştirmelere Türk firmaları için Bakanlığın yetki alanında engin işbirliği olanaklarının mevcut olduğu Türk işadamları heyeti tarafından Ulaştırma Bakanı Volodomir Omelyan'a ifade edilirken, Türk Havayolu şirketlerinin Türkiye ve Ukrayna arasında daha çok düzenli uçuş yapma talebi bir kez daha dile getirildi. Ayrıca Türk inşaat firmalarının yaptıkları işlerden kaynaklanan hakedişlerini alma konusu da gündemdeydi.

Ulaştırma Bakanı Omelyan Türk firmalarının çalışmalarından oldukça memnun olduklarını belirtirken, havayolu taşımacılığının geliştirilmesi için havalimanı vergilerinin azaltıldığını, Türk heyetinin dile getirdiği gibi Karadeniz Havzasında deniz ulaşımının geliştirilmesine büyük önem verdiklerini belirtti. Ulaştırma Bakanı, İran ve Ortadoğu ülkelerinin, kuzeye ticaretinin, Türkiye, Karadeniz ve Ukrayna

üzerinden daha fazla gerçekleşeceği düşüncesine katıldığını söylerken, Yeni İpek Yolu ve Türkiye'nin yaptığı yatırımların Karadeniz'de Ukrayna ve Türkiye arasındaki ulaşımı daha da artıracaklarını söyledi. Toplantı, Ukrayna Türk iş dünyasının temsilcilerinin, Ukrayna Başbakan'ı Groysman ile iki, Başbakan Birinci Yardımcısı Stepan Kubiv ile üç kez görüşmesinden sonra, Ukrayna hükümetinin üyeleriyle gerçekleştirdiği altıncı görüşme oldu.

Kaynak:

<http://tuid.org.ua/ukrayna-ulastirma-bakani-omelyan-turk-isadamlariyla-bulustu>

Ukrayna'nın sanayi verileri: Üretim % 4,6 düştü (24.05.2017)

Ukrayna'da sanayi sektörü ile ilgili Nisan ayı verileri açıklandı. Devlet İstatistik Kurumu Gosstat'ın verilerine göre, ülkede sanayi üretimi nisanda geçen senenin aynı dönemine göre %6,1 geriledi. Takvim etkilerinden arındırıldığında bu düşüş %4,6 oldu.

Ukrayna'da 2017 yılının ilk çeyreğinde sanayi üretimindeki düşüş %2 olurken, madencilikte bu oran %8,1, elektrik enerjisi ve doğal gaz dağıtımında %4,1 olarak kaydedildi. Aynı dönemde imalat sanayi ise %1,8 büyüme gösterdi.

Donbass bölgesinde demiryolunun bloke edilmesinin sanayi üretimindeki düşüşte önemli rol oynadığı belirtildi. Donetsk ilinde sanayi üretimi nisanda %23,6 (ilk çeyrekte %12,9), Lugansk'ta %46 (ilk çeyrekte %25) geriledi. Sanayi üretiminin en fazla gerilediği üçüncü il Zakarpatya %16,6 (ilk çeyrekte %7,5) oldu.

Nisanda sanayi üretimi Odessa'da %24,3, Vinnitsa'da %17,4, Rovno'da %11,1, Zaporoje'de %10, Harkov'da %5,5, Jitomir'e %2,7 arttı.

Nisan ayında metal cevheri madenciliğinde %14,4, kömür madenciliğinde %23,6, kok kömürü ve rafineri petrol ürünleri üretiminde %27,3 düşüş kaydedildi. Aynı dönemde ham petrol ve doğal gaz üretimi %0,6, mobilya üretimi %1,6, gıda ürünleri üretimi %3,1, elektronik cihaz üretimi %36,7 arttı.

Kaynak:

<http://tuid.org.ua/ukraynanin-sanayi-verileri-uretim-yuzde-46-dustu>

İzmir'den Kiev'e direkt uçuşlar başladı (25.05.2017)

TAV Havalimanları tarafından işletilen İzmir Adnan Menderes Havalimanı'ndan Ukrayna'nın Kiev kentine direkt seferlere başlandı. Bu kapsamda Bravo Airways'in uçağı Adnan Menderes Havalimanına 172 yolcusu ve kabin ekibiyle iniş yaptı. TAV

Ege Genel Müdürü Erkan Balcı, Türkiye'nin en önemli turizm ve ticaret kentleri arasında yer alan İzmir'in, yeni destinasyonlarla dünyaya açıldığını kaydetti. Adnan Menderes Havalimanından, yurt içinde 22, yurt dışında 23 ülkede 50 destinasyona direkt uçuş gerçekleştirdiklerini ifade eden Balcı, İzmir-Kiev seferlerinin başlamasından da memnuniyet duyduklarını belirtti. Ukrayna Tur Operatörü TPG Tour ve Peninsula Tour tarafından planlanan uçuşlar Bravo Airways ile her Çarşamba karşılıklı gerçekleştirilecek.

Kaynak:

<http://tuid.org.ua/izmir-den-kieve-direkt-ucuslar-basladi>

DEİK/TÜRKİYE-AVRASYA İŞ KONSEYLERİ

Bölge Koordinatörü

H.Çağla MAZLUM

cmazlum@deik.org.tr

İş Konseyleri Koordinatörü

Nurengiz EŞKİ

neski@deik.org.tr

İş Konseyleri Koordinatör Yardımcısı

Elnur OSMANOV

eosmanov@deik.org.tr

İş Konseyleri Koordinatör Yardımcısı

Alperen AY

aay@deik.org.tr